

Ministerstvo hospodárstva SR

**Správa o pokroku v presadzovaní a využívaní energie
z obnoviteľných zdrojov energie
(podľa článku 22 Smernice 2009/28/ES)**

Slovenská republika

Bratislava 2012

1. Sektorové a celkové podiely a skutočná spotreba energie z obnoviteľných zdrojov v predchádzajúcich 2 rokoch (n-1; n-2 napr. 2010 a 2009). (Článok 22 ods. 1 písm. a) smernice 2009/28/ES).

Tabuľka 1: Sektorové (pri výrobe elektrickej energie, tepla, chladu a v doprave) a celkové podiely energie z obnoviteľných zdrojov¹

	Rok 2009	Rok 2010
Obnoviteľné zdroje energie – výroba tepla a chladu ² (%)	9,1	9,2
Obnoviteľné zdroje energie – výroba elektrickej energie ³ (%)	18,9	18,6
Obnoviteľné zdroje energie – doprava ⁴ (%)	4,0	4,0
Celkový podiel obnoviteľných zdrojov energie ⁵ (%)	10,3	10,2
Z čoho mechanizmus spolupráce predstavuje ⁶ (%)	0	0
Prebytok pre mechanizmus spolupráce ⁷ (%)	0	0

Tabuľka 1a: Výpočtová tabuľka pre príspevok energie z obnoviteľných zdrojov v rámci jednotlivých sektorov ku konečnej spotrebe energie (ktoe)⁸

	Rok 2009	Rok 2010
A. Hrubá konečná spotreba obnoviteľných zdrojov energie pri výrobe tepla a chladu	530	548
B. Hrubá konečná spotreba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov	442	455
C. Hrubá konečná spotreba energie z obnoviteľných zdrojov v doprave	77	89
D. Hrubá celková spotreba obnoviteľných zdrojov energie ⁹	1 048	1 092
E. Prenos obnoviteľných zdrojov energie do iných členských štátov	0	0
F. Prenos obnoviteľných zdrojov energie z iných členských štátov a tretích krajín	0	0
G. Spotreba obnoviteľných zdrojov energie upravená pre cieľ D – E + F	1 048	1 092

¹ Uľahčuje porovnanie s tabuľkou 3 a tabuľkou 4a NREAP (národných akčných plánov pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie).

² Podiel energie z obnoviteľných zdrojov na výrobe tepla a chladu: hrubá konečná spotreba energie z obnoviteľných zdrojov na výrobu tepla a chladu (v zmysle definície v článku 5 ods. 1 písm. b) a článku 5 ods. 4 smernice 2009/28/ES) vydelená hrubou konečnou spotrebou energie na výrobu tepla a chladu. Uplatňuje sa ten istý postup ako v tabuľke 3 NREAP.

³ Podiel energie z obnoviteľných zdrojov na výrobe elektrickej energie: hrubá konečná spotreba elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov (v zmysle definície v článku 5 ods. 1 písm. a) a článku 5 ods. 3 smernice 2009/28/ES) vydelená celkovou hrubou konečnou spotrebou elektrickej energie. Uplatňuje sa ten istý postup ako v tabuľke 3 NREAP.

⁴ Podiel energie z obnoviteľných zdrojov v doprave: konečná energia z obnoviteľných zdrojov spotrebovaná v doprave (pozri článok 5 ods. 1 písm. c) a článok 5 ods. 5 smernice 2009/28/ES) vydelená spotrebou v doprave 1. benzínu; 2. nafty; 3. biopalív používaných v cestnej a železničnej doprave a 4. elektrickej energie v pozemnej doprave (ako je uvedené v riadku 3 tabuľky 1). Uplatňuje sa ten istý postup ako v tabuľke 3 NREAP.

⁵ Podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej konečnej spotrebe energie. Uplatňuje sa ten istý postup ako v tabuľke 3 NREAP.

⁶ V percentuálnych bodoch celkového podielu obnoviteľných zdrojov energie.

⁷ V percentuálnych bodoch celkového podielu obnoviteľných zdrojov energie.

⁸ Uľahčuje porovnanie s tabuľkou 4a NREAP

⁹ V súlade s článkom 5 ods. 1 smernice 2009/28/ES sa plyn, elektrická energia a vodík z obnoviteľných zdrojov zohľadnia len raz. Nepovoľuje sa zdvojené započítanie.

Tabuľka 1.b: Celkový skutočný príspevok (inštalovaná kapacita, hrubé množstvo vyrobenej elektrickej energie) jednotlivých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v [členský štát] k dosiahnutiu záväzných cieľov na rok 2020 a splneniu orientačnej trajektórie pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov pri výrobe elektrickej energie¹⁰

	Rok 2009		Rok 2010	
	MW	GWh	MW	GWh
Vodná ¹¹ :				
nečerpaná	1 597	4 600	1 600	4 612
< 1 MW	26	75	26	75
11MW – 10 MW	63	181	66	190
> 10 MW	1 508	4 344	1 508	4 347
čerpaná	916	236	916	394
zmiešaná ¹²				
Geotermálna	0	0	0	0
Solárna:	0	0		
fotovoltaická	0	0	186	11
koncentrovaná solárna energia	0		0	
Prílív a odliv, vlny, oceán	0		0	
Veterná:				
na pobreží	3	6	3	6
na mori	0		0	
Biomasa ¹³ :				
tuhá biomasa	160	515	169	636
bioplyn	4	22	9	32
biokvapaliny	0	0	0	0
SPOLU	2 680	5 143	2 883	5 297
Z toho v zariadení na kombinovanú výrobu elektrickej energie a tepla	164	537	178	668

Tabuľka 1c: Celkový skutočný príspevok (konečná spotreba energie¹⁴) jednotlivých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v [členský štát] k dosiahnutiu záväzných cieľov na rok 2020 a splneniu orientačnej trajektórie pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov pri výrobe tepla a chladu (ktoe)¹⁵

	Rok 2009	Rok 2010
Geotermálna (s výnimkou geotermálneho tepla s nízkou teplotou v aplikáciách tepelných čerpadiel)	9	8
Solárna	0	0
Biomasa ¹⁶ :	0	0
tuhá biomasa	511	533
bioplyn	10	7
biokvapaliny	0	0
Energia z obnoviteľných zdrojov z tepelných čerpadiel:		
- z toho aerotermálna	0	0
- z toho geotermálna	0	0
- z toho hydrotermálna	0	0

¹⁰ Uľahčuje porovnanie s tabuľkou 10a NREAP.

¹¹ Normalizované v súlade so smernicou 2009/28/ES a metodikou Eurostatu.

¹² V súlade s novou metodikou Eurostatu.

¹³ Zohľadnite len tie, ktoré spĺňajú uplatniteľné kritériá udržateľnosti, pozri článok 5 ods. 1 smernice 2009/28/ES posledný pododsek.

¹⁴ Priame používanie a diaľkové vykurovanie v zmysle definície v článku 5 ods. 4 smernice 2009/28/ES.

¹⁵ Uľahčuje porovnanie s tabuľkou 11 NREAP.

¹⁶ Zohľadnite len tie, ktoré spĺňajú uplatniteľné kritériá udržateľnosti, pozri článok 5 ods. 1 posledný pododsek smernice 2009/28/ES.

	0	0
SPOLU	530	548
<i>Z toho diaľkové vykurovanie¹⁷</i>	68	103
<i>Z toho biomasa v domácnostiach¹⁸</i>	39	43

Tabuľka 1d: Celkový skutočný príspevok jednotlivých technológií výroby energie z obnoviteľných zdrojov v [členský štát] k dosiahnutiu záväzných cieľov na rok 2020 a splneniu orientačnej trajektórie pre podiel energie z obnoviteľných zdrojov v sektore dopravy (ktoe)^{19, 20}

	Rok 2009	Rok 2010
Bio-ETBE	14,5	15,1
<i>Z toho biopalivá²¹ podľa článku 21 ods. 2</i>	0	0
<i>Z toho dovoz²²</i>	0	0
Bionafta	54,9	66,0
<i>Z toho biopalivá²³ podľa článku 21 ods. 2</i>	0	0
<i>Z toho dovoz²⁴</i>	0	0
Vodík z obnoviteľných zdrojov energie	0	0
Elektrická energia z obnoviteľných zdrojov	7,4	7,9
<i>Z toho cestná doprava</i>	0	0
<i>Z toho iná ako cestná doprava</i>	7,4	7,9
Iné (ako bioplyn, rastlinné oleje atď.) – špecifikujte	0	0
<i>Z toho biopalivá²⁵ podľa článku 21 ods. 2</i>	0	0
SPOLU	76,8	89,0

¹⁷ Diaľkové vykurovanie a/alebo chladenie z celkovej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov pri výrobe tepla a chladu (RES-DH).

¹⁸ Z celkovej spotreby energie z obnoviteľných zdrojov pri výrobe tepla a chladu.

¹⁹ Zohľadnite len tie biopalivá, ktoré spĺňajú kritériá udržateľnosti, pozri článok 5 ods. 1 posledný pododsek.

²⁰ Uľahčuje porovnanie s tabuľkou 12 NREAP.

²¹ Biopalivá, ktoré sú zahrnuté v článku 21 ods. 2 smernice 2009/28/ES.

²² Z celkového množstva bioetanolu/bio-ETBE.

²³ Biopalivá, ktoré sú zahrnuté v článku 21 ods. 2 smernice 2009/28/ES.

²⁴ Z celkového množstva bionafty.

²⁵ Biopalivá, ktoré sú zahrnuté v článku 21 ods. 2 smernice 2009/28/ES.

2. Opatrenia prijaté v predchádzajúcich 2 rokoch a/alebo plánované na vnútroštátnej úrovni, zamerané na podporu rastu využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie s ohľadom na orientačnú trajektóriu pre dosiahnutie národných cieľov v súvislosti s obnoviteľnými zdrojmi energie, načrtnutú vo vašom národnom akčnom pláne pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie. (Článok 22 ods. 1 písm. a) smernice 2009/28/ES).

Tabuľka 2: Prehľad všetkých politík a opatrení

Názov a odkaz na opatrenie	Typ opatrenia*	Očakávaný výsledok**	Cieľová skupina a/alebo činnosť***	Existujúce alebo plánované****	Dátum začiatku a dátum ukončenia opatrenia
1. Povinné primiešavanie biozložiek	regulačné	zvýšenie využívania OZE v doprave	výrobcovia motorových palív	E	Začaté v roku 2006. V roku 2011 stanovené ciele do roku 2020
2. Podpora využívania OZE v domácnostiach	finančné	1. inštalácia kotlov na biomasu 2. inštalácia slnečných kolektorov	domácnosti	E	2009 - 2015
3. Podpora výroby elektriny prostredníctvom výkupných cien	legislatívne, regulačné	zvýšenie výroby elektriny o 2,5 TWh	investori	E	2009 →
4. Prístup biometánu do plynárenskej siete	regulačné	výroba biometánu	využívanie poľnohospodárskej biomasy	E	2009 →
5. Zaviest' systém tendrov na výstavbu zdrojov s fluktuáciou výroby elektriny	legislatívne, regulačné	eliminácia rizika ohrozenia bezpečnosti a spoľahlivosti elektrizačnej sústavy	investori	P	2013 →
6. Podpora pestovania rýchlorastúcich drevín	legislatívne, regulačné	zvýšenie ponuky biomasy	poľnohospodárske podniky	P	2012 →
7. Rast produkcie drevnej suroviny	legislatívne, regulačné	zvýšenie ponuky biomasy	lesné podniky	P	2012 →
8. Podpora OZE v stavebnom sektore	legislatívne, regulačné	výroba tepla	investori	P	2012 →
9. Vytvorenie systému udeľovania osvedčení pre inštalatérov	regulačné	zvýšenie kvality zariadení na výrobe tepla	inštalatéři	P	2012 →
10. Povinné využívanie OZE v nových a rekonštruovaných objektoch	regulačné	výroba tepla	projektanti	P	2012 →
11. Minimálne množstvo v nových a	regulačné	výroba tepla a elektriny	projektanti	P	2013 →

rekonštruovaných objektov					
Podpora rekonštrukcie rozvodov tepla	finančné	úspora energie, stimulácia centrálného zásobovania teplom	investori	P	2014 - 2020
Podpora využívania OZE v podnikateľskom sektore	finančné	výroba tepla z OZE	investori	P	2014 - 2020
Podpora OZE na vykurovanie a chladenie vo verejných budovách	finančné	výroba tepla a chladu vo verejných budovách	verejná správa	P	2014 - 2020

* → koniec opatrenia neohraničený

* Uveďte, či je opatrenie (prevažne) regulačné, finančné alebo mierne (t. j. informačná kampaň).

** Je očakávaným výsledkom zmena správania, inštalovaná kapacita (MW; + t/rok), vyrobená energia (ktoe)?

*** Kto sú cieľové osoby: investori, koncoví používatelia, verejná správa, projektanti, architekti, inštalatéri atď.? Alebo aká je cieľová činnosť/cieľový sektor: výroba biopaliva, využívanie živočíšneho hnoja na účely výroby energie atď.?

**** Nahrádzajú alebo dopĺňajú sa týmto opatrením opatrenia uvedené v tabuľke 5 NREAP?

2.a Opíšte prosím pokrok dosiahnutý v hodnotení a zlepšovaní administratívnych postupov s cieľom odstrániť regulačné a neregulačné prekážky rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov energie. (Článok 22 ods. 1 písm. e) smernice 2009/28/ES).

Využívanie energie z obnoviteľných zdrojov energie vedie k decentralizovanej výrobe elektriny v menších zariadeniach. V prípade menších zariadení (do 1 MW) sú administratívne postupy zjednodušené. Nie sú potrebné osvedčenia potrebné na výstavbu takýchto zariadení.

V posledných rokoch bolo využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov na výrobu elektriny v malých vodných elektrárnach stagnujúce. Súviselo to najmä s problematickým umiestňovaním vodných stavieb, ktoré je okrem technických požiadaviek podmienené aj zohľadňovaním environmentálneho aspektu. Prísne limity ochrany prírody a krajiny pôsobili likvidačne na rozvoj hydroenergetického využívania v SR. Preto vláda SR v marci 2011 schválila dokument *Koncepcia využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030*, ktorým sa významne zlepšila situácia v povoľovaní vodných stavieb.

Z dokumentu vyplýva, že využívanie hydroenergetického potenciálu na výrobu elektriny je dlhodobým, globálnym opatrením na znižovanie negatívnych vplyvov na životné prostredie. Predkladá databázu lokalít s technicky využiteľným hydroenergetickým potenciálom na výrobu elektriny. Analyzuje riziká a navrhuje opatrenia na elimináciu rizík nesplnenia vytýčených strategických a environmentálnych cieľov, premieta ich do zásad pre prípravu, realizáciu, posudzovanie a povoľovanie malých vodných elektrární a kritérií posudzovania a hodnotenia investičných zámerov a projektov. Zásady a kritériá sú zahrnuté do konkrétneho usmernenia pre účastníkov realizácie a povoľovania výstavby vodných stavieb s energetickým využitím s výkonom do 10 MW. Dodržiavaním tohto usmernenia by sa malo zabezpečiť plnenie vytýčených strategických cieľov bez potreby legislatívnych zmien.

V oblasti slnečnej energie boli jasne definované za akých podmienok sú zjednodušené postupy v oblasti stavebného konania pre inštalácie na strechách domácnosti.

2.b Opíšte prosím opatrenia na zaistenie prenosu a distribúcie elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie a zlepšenie rámca alebo pravidiel znášania a rozdelenia nákladov súvisiacich s pripájaním do sústavy a posilnením sústavy. (Článok 22 ods. 1 písm. f) smernice 2009/28/ES).

Prednostný prenos a prednostná distribúcia elektriny z OZE je legislatívne garantovaná. Podobne legislatívne je garantovaný aj odber elektriny z OZE na obdobie 15 rokov od uvedenia zariadenia do prevádzky za určenú cenu. Táto garancia platí pre zariadenia s výkonom do 125 MW, resp. 200 MW, ak spĺňa stanovenú podmienku.

Otázka rozvoja a posilnenia distribučnej sústavy vo vzťahu k OZE je predmetom posudzovania a analyzuje sa najmä dosah OZE s fluktuáciou výroby na elektrizačnú sústavu. Rozvoj distribučnej sústavy na základe plánov rozvoja na 5 rokov zabezpečuje dlhodobé potreby jej užívateľov. Je možné konštatovať, že pri pripojení nových zdrojov do distribučnej aj napriek vysokému nárastu výkonu v OZE v priebehu rokov 2010 a 2011, neprišlo k významnejším problémom pri pripájaní výrobcu do siete z dôvodu nedostatočnej prenosovej schopnosti vedenia.

Cieľové množstvá výroby elektriny z OZE plánované v Akčnom pláne pre energiu z obnoviteľných zdrojov je možné v nasledujúcich rokoch zakomponovať do elektrizačnej sústavy takým spôsobom, aby nemali zásadný priamy vplyv na rozvoj prenosovej sústavy pri zachovaní bezpečnostných kritérií. Existujúce kompetencie prevádzkovateľa prenosovej sústavy zabezpečujú zachovanie prevádzkovej bezpečnosti prenosovej a distribučnej sústavy. Navrhovaným opatrením sú väčšie kompetencie prevádzkovateľa prenosovej sústavy na pridelovanie kapacít pre zdroje s fluktuáciou výroby.

Rozdelenie nákladov súvisiacich s pripojením a rozšírením sústavy je určené legislatívnym predpisom, ktorý vydáva nezávislý regulátor (Úrad pre reguláciu sieťových odvetví). Pravidlá sú nediskriminačné a transparentné, sú aplikované na každého žiadateľa rovnakým spôsobom. Pravidlá sú tiež súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa prenosovej sústavy a prevádzkovateľov distribučných sústav.

Zákonom je ustanovené, že zariadenie výrobcu elektriny sa do distribučnej sústavy pripojí, ak distribučná sústava je technicky spôsobilá na pripojenie, je najbližšie k miestu, kde sa nachádza zariadenie na výrobu elektriny a iná sústava nevykazuje technicky a ekonomicky lepšie miesto pripojenia. Distribučná sústava sa považuje za technicky spôsobilú aj vtedy, keď je odber elektriny bez ujmy prednosti možný až ekonomicky výhodným rozšírením sústavy; v takomto prípade prevádzkovateľ distribučnej sústavy na požiadanie výrobcu elektriny je povinný sústavu rozšíriť.

3. Opíšte prosím schémy podpory a iné v súčasnosti zavedené opatrenia, ktoré sa využívajú na podporu využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a na informovanie o každom vývoji v rámci opatrení využívaných v súvislosti s opatreniami stanovenými vo vašom národnom akčnom pláne pre energiu z obnoviteľných zdrojov energie. (Článok 22 ods. 1 písm. b) smernice 2009/28/ES).

Tarifný výkupný cen

Cieľom je garantovať výrobcovi elektriny rovnakú výkupnú cenu na 15 rokov. Limit na celkový objem vyrobenej elektriny nie je stanovený. Nárok na tarifu majú zariadenia, ktorých celkový inštalovaný výkon je menší ako 125 MW a v prípade, že je elektrina vyrábaná vysoko účinnou kombinovanou výrobou a energetický podiel obnoviteľných zdrojov energie v palive je vyšší ako 20 %, je tento limit 200 MW.

Tarifný pre novopostavené zariadenia v nasledujúcom období určuje nezávislý regulačný úrad (Úrad pre reguláciu sieťových odvetví) na základe vývoja cien technológií. Výkupná cena elektriny z OZE pozostáva z 2 cien. Prvou zložkou je cena elektriny na straty, ktorá odráža trhovú cenu elektriny a je definovaná ako aritmetický priemer cien elektriny na účely pokrytia strát všetkých prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav. Druhou zložkou je doplatok, ktorý predstavuje rozdiel medzi cenou elektriny a cenou elektriny na straty, ktorý uhrádza výrobcovi elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo výrobcovi elektriny vysoko účinnou kombinovanou výrobou prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy, do ktorej je zariadenie výrobcu elektriny pripojené alebo na ktorého území sa nachádza.

Finančná podpora: *Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a Operačný program Životné prostredie*

Operačné programy v rámci štrukturálnych fondov sú hlavným finančným nástrojom tejto pomoci v oblasti energetiky. Okrem podpory obnoviteľným zdrojom sú zamerané aj na zvýšenie energetickej efektívnosti, zníženie nákladov na energiu, zníženie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla. Sú podporované aj zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov.

Prijímateľmi pomoci je súkromný sektor. Pomoc je poskytovaná ako nenávratný finančný príspevok na investičné náklady. Žiadosti sa prijímajú na základe výziev a ku koncu roka 2011 boli v rámci *Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast* v období programovacieho obdobia 2007 - 2013 zverejnené 2 výzvy pre schému štátnej pomoci.

Program vyššieho využitia biomasy a slnečnej energie

Program je zameraný na podporu domácností pri inštalácii kotlov na biomasu a slnečných kolektorov. Podporované zariadenia v prípade kotlov na biomasu musia spĺňať minimálne požiadavky, ktoré sa týkajú efektívnosti a environmentálnych kritérií. Slnečné kolektory musia spĺňať minimálny energetický zisk a kvalitu výroby. Program bol spustený v roku 2009 a je financovaný zo štátneho rozpočtu.

Povinné primiešavanie biozložiek do motorových palív

Legislatívne bola stanovená povinnosť pre výrobcov a predajcov motorových palív uvádzať na trh pohonné látky s obsahom biopalív v referenčnej hodnote vypočítanej z energetického obsahu celkového množstva pohonných látok uvedených na trh.

Existujú aj ciele pre minimálny objemový obsah biopalív v každom litri jednotlivého druhu pohonných látok (v nafta a v benzíne). Referenčné hodnoty biopalív a minimálny objemový obsah biopalív pre roky 2011 až 2020 je ustanovený zákonom.

Tabuľka 3: Schémy podpory na energiu z obnoviteľných zdrojov

Schémy podpory obnoviteľných zdrojov energie – rok 2011		Jednotková podpora	Spolu (mil. EUR)*
[(pod-) kategória špecifickej technológie alebo paliva]			
Nástroj (poskytnite relevantné údaje)	Povinnosť/kvóta (%)	3,8 % energetického obsahu biopaliva v motorových palivách	n.a.
	Sankcia (biopalivá)	2 eur/l	n.a.
	Priemerná cena osvedčenia		
	Oslobodenie od dane / vrátenie dane		
	Subvencie na investície (kapitálové granty alebo pôžičky) (EUR za jednotku)	900 tis. eur/MW	20 mil. eur
	Subvencie na investície pre domácnosti	400 tis. eur/MW	3 mil. eur
	Stimuly výroby		
	Vstupná sadzba		192 mil. eur
		Vodná energia 61,7-109,1 eur/MWh Fotovoltaika 259,2-387,7 eur/MWh Veterná energia 79,3 eur/MWh Geotermálna energia 195,8 eur/MWh Biomasa 112,2-128,0 eur/MWh Bioplyn 129,4-148,7 eur/MWh	
	Vstupné prémie		
Verejná súťaž			
Odhad celkovej ročnej podpory v sektore elektrickej energie		Kapitálové granty 2,2 mil. eur/MW	207 mil. eur
Odhad celkovej ročnej podpory v sektore výroby tepla		Kapitálové granty 350 tis. eur/MW	8 mil. eur
Odhad celkovej ročnej podpory v sektore dopravy		0	0

* Množstvo energie podporenej jednotkovou podporou poskytuje indikáciu efektívnosti podpory v rámci jednotlivých typov technológií

3.1. Poskytnite prosím informácie o pridelovaní podporovanej elektrickej energie koncovým spotrebiteľom na účely článku 3 ods. 6 smernice 2003/54/ES. (Článok 22 ods. 1 písm. b) smernice 2009/28/ES).

Dodávateľ elektriny je povinný poskytovať informácie odberateľovi elektriny o podiele jednotlivých druhov primárnych energetických zdrojov na vyrobenej a dodanej elektrine v predchádzajúcom roku. Informácie je povinný poskytnúť na požiadanie aj príslušnému orgánu štátnej správy. Dodávateľ elektriny však nemá povinnosť preukázať určitý podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov energie na svojej dodávke.

4. Poskytnite prosím informácie o tom, ako boli prípadne schémy podpory štruktúrované tak, aby zohľadnili spôsoby využitia energie z obnoviteľných zdrojov energie, ktoré poskytujú dodatočný prínos, ale môžu byť aj nákladnejšie, vrátane biopalív vyrobených z odpadov, zvyškov, nepotravinárskych celulóзовých materiálov a z lignocelulóзовých materiálov. (Článok 22 ods. 1 písm. c) smernice 2009/28/ES).

Schéma podpory pre elektrinu z OZE bola navrhnutá tak, aby pri využívaní biomasy a bioplynu sa dosiahla efektívne využívanie. Podporená je elektrina, ktorá je spojená s výrobou tepla.

V prípade biomasy a biokvapaliny je výkupnou cenou podporovaná len elektrina vyrobená kombinovanou výrobou a ak biomasa spĺňa požiadavky a parametre kvality a biokvapalina spĺňa kritériá trvalej udržateľnosti. Uvedená podmienka sa nevzťahuje na spaľovanie komunálnych odpadov s maximálnym podielom biologicky rozložiteľnej zložky odpadov do 55 % vrátane.

Výkupná cena elektriny vyrobenej z bioplynu je znížená o 30 %, ak z ročnej výroby tepla nevyužije najmenej 50 % na dodávku využiteľného tepla.

Pri výrobe elektriny z biometánu je výkupná cena o 15 % vyššia ako výkupná cena z bioplynu. Podmienkou pre zvýšenie je výroba elektriny vo vysoko účinnej kombinovanej výrobe.

Pre biopalivá vyrobené z odpadov, zvyškov, nepotravinárskych celulózových materiálov a z lignocelulózových materiálov neboli stanovené zvýhodnenia.

5. Poskytnite prosím informácie o fungovaní systému záruk o pôvode pre elektrickú energiu, teplo a chlad z obnoviteľných zdrojov energie a o opatreniach prijatých na zaistenie spoľahlivosti systému a jeho ochrany proti podvodom. (Článok 22 ods. 1 písm. d) smernice 2009/28/ES).

V zmysle zákona č. 309/2009 Z. z. záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov vydáva nezávislý regulačný orgán (Úrad pre reguláciu sieťových odvetví) na základe žiadosti výrobcu elektriny.

Záruka pôvodu pre teplo a chlad nie je vydávaná.

Spôľahlivosť záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie je garantovaná regulačným úradom, ktorý pred prvým vydaním záruky pôvodu si vytvorí elektronickú databázu, v ktorej registruje výrobcov elektriny. Výrobca elektriny pri žiadosti o vydanie záruky pôvodu musí uviesť všetky údaje na vyplnenie elektronickej databázy a regulačný úrad tieto údaje overí.

Regulačný úrad má ďalej nasledovné právomoci:

- eviduje záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie v elektronickej databáze,
- zrušuje záruku pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie,
- vykonáva dohľad nad prevodom záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie.

Záruka pôvodu obsahuje všetky náležitosti uvedené v smernici 2009/28/ES. Záruka pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, ktorá bola vydaná v inom členskom štáte na základe mechanizmu zaručujúceho presnosť a spoľahlivosť vydávania záruk pôvodu, sa uznáva na účely tohto zákona. Záruku pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie vydanú v inom členskom štáte môže úrad odmietnuť uznať, ak existujú opodstatnené pochybnosti o jej presnosti, spoľahlivosti alebo vierohodnosti. V takomto prípade regulačný úrad preverí pravosť záruky pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie a vyzve

žiadateľa, aby v ním určenej lehote pochybnosti odstránil. Ak v určenej lehote nebudú pochybnosti odstránené, regulačný úrad záruku pôvodu elektriny z obnoviteľných zdrojov energie neuzná a neumožní jej prevod.

6. Opíšte prosím vývoj v predchádzajúcich 2 rokoch v oblasti dostupnosti a využitia zdrojov biomasy na energetické účely. (Článok 22 ods. 1 písm. g) smernice 2009/28/ES).

V súčasnosti sa na poľnohospodársku produkciu nevyužíva cca 450 000 ha poľnohospodárskych pozemkov (18,5 % z poľnohospodárskej pôdy). Podľa vykonanej inventarizácie je v súčasnosti 275 000 ha týchto pozemkov (tzv. biele plochy) porastených lesnými drevinami najmä v dôsledku ich prírodnej sukcesie. Zásoba drevnej suroviny je približne 36,5 mil.m³.

Na energetické využitie je k dispozícii 300 000 ha trvalých trávnatých porastov (11,3 % z poľnohospodárskej pôdy).

V predchádzajúcich dvoch rokoch bol financovaný výskum pestovania vhodných rýchlorastúcich energetických porastov. Pripravujú sa úpravy legislatívnych predpisov tak, aby bolo možné využívať jednotlivé druhy pozemkov na pestovanie rýchlorastúcich drevín na poľnohospodárskej pôde.

Odporúča sa, aby sa **tabuľky 4 a 4a** použili na poskytnutie podrobnejších informácií o dodávke biomasy.

Tabuľka 4: Dodávka biomasy na energetické využitie

	Množstvo domácich surovín (*)		Primárna energia v domácich surovinách (ktoe)		Množstvo dovezených surovín z EÚ (*)		Primárna energia v množstve dovezených surovín z EÚ (ktoe)		Množstvo dovezených surovín z krajín mimo EÚ(*)		Primárna energia v množstve dovezených surovín z krajín mimo EÚ (ktoe)	
	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2009	Rok 2009	Rok 2009	Rok 2010
Dodávka biomasy na výrobu tepla a elektrickej energie:												
Priama dodávka drevnej biomasy z lesov a inej lesnej pôdy na výrobu energie (výrub atď.)**	963 000 m ³	1 005 000 m ³	218,5	228,1	0	0	0	0	21000 m ³	26000 m ³	4,8	6,0
Nepriama dodávka drevnej biomasy (zvyšky a vedľajšie produkty z drevospracujúceho priemyslu atď.)**	1730000 t	1 876 000 t	471,0	510,0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energetické plodiny (trávy atď.) a výmladkové stromy (špecifikujte prosím)	27000 m ³	32000 m ³	6,1	7,2	0	0	0	0	0	0	0	0
Vedľajšie poľnohospodárske produkty / spracované zvyšky a vedľajšie produkty rybného hospodárstva **	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Biomasa z odpadu												

(komunálneho, priemyselného atď.) **	30 000 t	33 000 t	8,2	9,0	0	0	0	0	0	0	0	
Iné (špecifikujte prosím)												
Dodávka biomasy na dopravu:												
Bežné plodiny na ornej pôde na biopalivá (špecifikujte prosím hlavné typy)	Repka: 180 000 t Kukurica 300 000 t	170 652 t 300 000 t	56 28,8	53 28,8	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Energetické plodiny (trávy atď.) a výmladkové stromy na biopalivá (špecifikujte prosím hlavné typy)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Iné (špecifikujte prosím)												

* Množstvo surovín, ak je možné v m3 na biomasu z lesného hospodárstva a v tonách na biomasu z poľnohospodárstva a rybného hospodárstva a biomasu z odpadu

** Definícia tejto kategórie biomasy by sa mala chápať v súlade s tabuľkou 7 časti 4.6.1 rozhodnutia Komisie K (2009) 5174 v konečnom znení o prijatí vzoru národných akčných plánov pre energiu z obnoviteľných zdrojov podľa smernice 2009/28/ES

Bilancia repky

Ukazovateľ	M. j.	Skutočnosť				Odhad	Prognóza
		2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Osevná plocha	ha	123 869	155 220	163 494	167 645	168 375 s	155 000
Zberová plocha	ha	122 511	153 830	162 871	166 476	163 989 s	153 919
Hektárová úroda	t/ha	2,12	2,09	2,61	2,32	1,97 s	2,20
Produkcia	t	259 650	321 100	424 444	386 691	322 452 s	338 622
Počiatkové zásoby	t	0	0	0	0	0	0
Dovoz spolu	t	5 712	5 842	13 832	44 804	6 580	5 580
Celková ponuka	t	265 362	326 942	438 276	431 495	329 032	344 202
Domáca spotreba	t	142 156	186 906	248 438	260 000	240 652	240 000
v tom: potravinárska	t	46 440	53 000	95 116	80 000	70 000	60 000
MERO	t	95 716	133 906*	153 272 *	180 000	170 652	180 000
Vývoz spolu	t	123 206	140 036*	189 838 *	171 495 *	88 380	104 202
Celkové použitie	t	265 362	326 942	438 276	431 495	329 032	344 202
Konečné zásoby	t	0	0	0	0	0	0

PRAMEŇ: ŠÚ SR, COLNÉ RIADITEĽSTVO SR, MPRV SR - ZAHRANIČNÝ OBCHOD MAREC 2011, * ODHAD AUTORA, s - SKUTOČNOSŤ

Bilancia kukurice (tis. ha, t/ha, tis. t)

Ukazovateľ	1. SKUTOČNOSŤ						Index 2010/11 ku 2005/06
	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	
Zberová plocha	154	151	157	154	144	167	108,2
Hektárová úroda	6,97	5,55	3,97	8,17	6,85	5,53	79,3
Produkcia	1074	838	624	1261	988	921	85,8
Počiatočné zásoby	201	574	221	436	588	621	308,8
Dovoz	10	229	329	161	128	285	2 850,0
Ostatné zdroje	155	28	162	29	21	34	21,8
Celková ponuka	1 440	1 669	1 336	1 886	1 725	1 861	129,2
Domáca spotreba	493	646	672	834	594	724	146,9
- potravinárska	190	207	224	227	236	322	169,5
- osivárska	21	22	22	48	48	62	296,2
- krmná	276	289	314	446	201	227	82,1
- ostatná	6	127	112	113	108	113	1 888,3
vývoz	354	788	213	452	473	560	158,2
Ostatné výdaje	20	14	15	13	1	11	53,0
Celkové použitie	867	1 448	900	1 299	1 068	1 295	149,3
Konečné zásoby	574	221	436	588	657	566	98,6
Sebestačnosť (%)	217,8	129,9	64,2	151,2	114,5	127,2	* -90,6

Prameň: ŠÚ SR, Colné riaditeľstvo SR, MPRV SR - zahraničný obchod

Prepočet:

1 tona esteru = 0,812 toe; 1 tona bioetanolu= 0,600 toe; z 1 tony repky sa vyrobí 0,384 t MERA; z 1 tony kukurice sa vyrobí 0,4 t bioetanolu.

Tabuľka 4a. Súčasné využívanie domácej poľnohospodárskej pôdy na pestovanie plodín určených na výrobu energie (ha)

Využívanie pôdy	Povrch (ha)	
	Rok 2010	Rok 2009
1. Využívanie pôdy na bežné plodiny na ornej pôde (pšenica, cukrová repa atď.) a olejninu (repku, slnečnicu atď.) (Špecifikujte prosím hlavné typy.)	Repka 168 000 z toho energetické účely 87 000 Kukurica 167 000 z toho energetické účely 54 000 Pšenica 379 000 z toho energetické účely 0	167 000 78 000 144 000 44 000 342 000 0
2. Pôda využívaná na výsadbu výmladkových stromov (vŕby, topole). (Špecifikujte prosím hlavné typy.)	100	120
3. Využívanie pôdy na iné energetické plodiny, ako sú trávy (lesknica lekárska, proso, ozdobnica čínska), cirok. (Špecifikujte prosím hlavné typy.)	Ozdobnica čínska 20	-

7. Poskytnite prosím informácie o všetkých zmenách cien komodít a využitia pôdy vo vašom členskom štáte v predchádzajúcich 2 rokoch, spojené so zvýšeným využitím biomasy a iných foriem energie z obnoviteľných zdrojov. Ak je to možné, uveďte prosím odkazy na príslušnú dokumentáciu týkajúcu sa týchto vplyvov vo vašej krajine. (Článok 22 ods. 1 písm. h) smernice 2009/28/ES).

Pri posúdení vplyvov cien komodít sa odporúča zohľadniť aspoň tieto komodity: bežné plodiny určené na výrobu potravín a krmív, energetické drevo, pelety.

**Priemerné nákupné ceny
poľnohospodárskych výrobkov v
EUR/t**

Výrobok	2008	2009	2010
Pšenica potravinárska	188,87	115,12	147,84
Pšenica priemyselná	140,31	93,13	126,13
Kukurica na zrno	154,95	97,7	148,86
Slnečnica	280,16	200,78	346,74
Repka	415,39	241,18	319,24

Prameň: Štatistický úrad SR

Cena energetickej štiepky bola v roku 2010 priemerne v intervale 45-50,- € v roku 2010, oproti roku 2009 sa zvýšila v priemere o 3,- €.

Cena palivového dreva sa v roku 2010 pohybovala v intervale 34-38,- € za m³, oproti roku 2009 vzrástla v priemere o 4,- €.

8. Opíšte prosím vývoj a podiel biopalív vyrobených z odpadov, zvyškov, nepotravinárskych celulóзовých materiálov a lignocelulóзовých materiálov. (Článok 22 ods. 1 písm. i) smernice 2009/28/ES).

Tabuľka 5: Výroba a spotreba biopalív podľa článku 21 ods. 2 (Ktoe)

Biopalivá podľa článku 21 ods. 2 ²⁶	Rok 2009	Rok 2010
--	----------	----------

Výroba – typ paliva X (špecifikujte prosím)	0	0
Spotreba – typ paliva X (špecifikujte prosím)	0	0
Celková výroba biopalív podľa článku 21. ods. 2	0	0
Celková spotreba biopalív podľa článku 21. ods. 2	0	0
Podiel (%) palív podľa článku 21. ods. 2 z celkových obnoviteľných zdrojov energie v doprave	0	0

9. Poskytnite prosím informácie o odhadovaných vplyvoch výroby biopalív a biokvapalín na biologickú diverzitu, vodné zdroje, kvalitu vody a kvalitu pôdy vo vašej krajine v predchádzajúcich 2 rokoch. Poskytnite prosím informácie o tom, ako sa tieto vplyvy posúdili spolu s odkazmi na príslušnú dokumentáciu týkajúcu sa týchto vplyvov vo vašej krajine. (**Článok 22 ods. 1 písm. j) smernice 2009/28/ES**).

Biopalivá a biokvapaliny v Slovenskej republike, ktoré spĺňajú kritériá trvalej udržateľnosti sú vyrábané z poľnohospodárskych surovín, ktoré sú vypestované sú získavané v súlade s požiadavkami a normami pre dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky v zmysle nariadenia Rady č. 73/2009. To sa zabezpečuje vyhlásením pestovateľa resp. dodávateľa biomasy, ktorým deklaruje splnenie požiadaviek na dobré poľnohospodárske a environmentálne podmienky.

Nie sú zatiaľ žiadne relevantné údaje o dopadoch produkcie biopalív na biologickú diverzitu, vodné zdroje, kvalitu vody a kvalitu pôdy. Predpokladá sa, že tieto dopady sú zanedbateľné, pretože plochy plodín pestovaných na biopalivá v rokoch 2009 a 2010 nezaznamenali významnejší nárast oproti predchádzajúcemu obdobiu.

10. Odhadnite prosím čisté úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia energie z obnoviteľných zdrojov energie. (**Článok 22 ods. 1 písm. k) smernice 2009/28/ES**).

Výpočet čistých úspor emisií skleníkových plynov vyplývajúcich z využitia energie z obnoviteľných zdrojov bol uskutočnený v prípade elektrickej energie a tepla na základe použitia referenčné hodnoty pre fosílna palivá pre celú EÚ, podľa správy o požiadavkách trvalej udržateľnosti na používanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektrickej energie, tepla a chladu²⁷.

Tabuľka 6: Odhadované úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia energie z obnoviteľných zdrojov (t CO₂eq)

Environmentálne aspekty	Rok 2009	Rok 2010
Celkové odhadované čisté úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia energie z obnoviteľných zdrojov²⁸	5 715 000	5 951 000
- Odhadované čisté úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov	3 663 000	3 772 000
- Odhadované čisté úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia energie z obnoviteľných zdrojov pri výrobe tepla a chladu	1 863 000	1 927 000
- Odhadované čisté úspory emisií skleníkových plynov vyplývajúce z využitia energie z obnoviteľných zdrojov v doprave	189 000	252 000

11. Uved'te prosím (za predchádzajúce 2 roky) a odhadnite (za nasledujúce roky do roku 2020) nadbytok/deficit výroby energie z obnoviteľných zdrojov v porovnaní s

²⁶ Biopalivá vyrobené z odpadu, zvyškov, nepotravinárskych celulózoých materiálov a lignocelulózoých materiálov.

²⁷ Správa dostupná na tejto adrese:

http://ec.europa.eu/energy/renewables/transparency_platform/doc/2010_report/com_2010_0011_3_report.pdf.

²⁸ Príspevok plynu, elektrickej energie a vodíka z obnoviteľných zdrojov energie by sa mal oznámiť v závislosti od konečného použitia (výroba elektrickej energie, tepla a chladu alebo doprava) a započítať by sa mal len raz vo vzťahu k celkovým odhadovaným čistým úsporám emisií skleníkových plynov.

orientačnou trajektóriou, ktorý možno preniesť do alebo doviezť z iných členských štátov a/alebo tretích krajín, ako aj odhadovaný potenciál pre spoločné projekty do roku 2020. (Článok 22 ods. 1 písm. l) a písm. m) smernice 2009/28/ES).

Tabuľka 7: Skutočný a odhadovaný nadbytok a/alebo deficit (-) výroby energie z obnoviteľných zdrojov v porovnaní s orientačnou trajektóriou, ktorý možno preniesť do/z iných členských štátov a/alebo tretích krajín v [členský štát] (ktoe)^{29, 30}

	Rok n-2 (2009)	Rok n-1 (2010)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Skutočný/odhadovaný nadbytok alebo deficit výroby (odlíšte prosím typy energie z obnoviteľných zdrojov a pôvod/určenie dovozu/vývozu)			181	240	228	313	305	364	269	349	190	143

*nadbytok oproti údaju uvedenom v Národnom akčnom pláne pre energiu z obnoviteľných zdrojov

Je predpoklad, že nadbytok v rokoch 2011 až 2020 bude dominantne vytváraný z výroby tepla a chladu z obnoviteľných zdrojov energie. Pri výrobe elektriny a v doprave sa nepredpokladá významnejší podiel. V súčasnosti nie sú určené krajiny vývozu nadbytku energie z obnoviteľných zdrojov energie.

11.1. Poskytnite prosím údaje o pravidlách rozhodovania o štatistických prenosoch, spoločných projektoch a spoločných schémach podpory.

Ministerstvo hospodárstva zabezpečuje rokovania s inými členskými štátmi o štatistickom prenose energie z obnoviteľných zdrojov. Pravidlá, podmienky a pokyny týkajúce sa štatistických prenosov a plánovanej účasti na spoločných projektoch budú zverejnené na internetovej stránke Ministerstva hospodárstva. V súčasnosti SR nepredpokladá spoločné projekty na svojom území. SR nepreferuje spoločné schémy podpory.

12. Poskytnite prosím informácie o tom, ako sa odhadoval podiel biologicky odbúrateľného odpadu v odpade využívanom na výrobu energie a aké kroky sa podnikli na zlepšenie a overenie týchto odhadov. (Článok 22 ods. 1 písm. n) smernice 2009/28/ES).

Množstvo biologicky rozložiteľnej zložky komunálneho odpadu zisťujú priamo spoločnosti zaoberajúce sa energetickým zhodnocovaním odpadu. Tieto údaje si evidujú a zasielajú štatistickému úradu. V prípade spaľovania komunálnych odpadov sa podporuje len biologická časť odpadu v komunálnom odpade s maximálnym podielom biologicky rozložiteľnej zložky do 55 %. To zodpovedá aj uskutočneným rozborm, v ktorom sa podiel biologicky rozložiteľnej zložky odhadol na 50 %.

Odpovede na otázky, ktoré sa vyplývajú z článku 22 ods. 3 písm. a) až c).

Či Slovenská republika zamýšľa:

²⁹ Použite prosím skutočné číselné hodnoty, ktoré vyjadrujú nadbytok výroby počas dvoch rokov pred odovzdaním správy a odhady za nasledujúce roky do roku 2020. Členský štát môže v každej správe opraviť údaje z predchádzajúcich správ.

³⁰ Pri vyplňaní tabuľky v prípade deficitu výroby označte prosím deficit výroby zápornými číslami (napríklad -x ktoe).

a) vytvoriť jeden správny orgán zodpovedný za spracovanie žiadostí o schválenie, udelenia osvedčení a povolení týkajúcich sa zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie a poskytujúci pomoc žiadateľom,

Nie je v pláne vytvorenie administratívneho orgánu zodpovedného za spracovanie žiadostí o schválenie, udelenia osvedčení a povolení týkajúcich sa zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie a poskytujúci pomoc žiadateľom.

b) zaviesť automatické schvaľovanie žiadostí týkajúcich sa plánovania a povolenia pre zariadenia na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov energie, ak schvaľovací orgán nereagoval na žiadosť v stanovenej lehote, alebo

Schvaľovací orgán koná v zmysle zákonných lehôt. V rámci nich vydáva alebo zamieťa povolenia. Nie je potrebné zaviesť uvedenú možnosť pre výrobcov energie z OZE.

c) určiť zemepisné oblasti vhodné na využitie energie z obnoviteľných zdrojov energie pri plánovaní využitia pôdy a pri vytváraní systémov diaľkového vykurovania a chladenia.

Rozvoj obnoviteľných zdrojov energie z pohľadu štátu nie je určovaný regionálne. Záujem investorov o využívanie OZE je postavený na využití čo najlepších lokálnych podmienok. Preto nie sú určované zemepisné oblasti. V energetickej politike je odporúčanie pre regióny (vyššie územné celky), aby podporovali využívanie OZE a identifikovali vhodné oblasti na ich rozvoj.

Vyvíja sa značné úsilie na zachovanie systému diaľkového vykurovania a z národnej úrovne budú prijímané opatrenia na presadenie obnoviteľných zdrojov energie pri vykurovaní a chladení a súčasne sa bude zvyšovať tlak aj na jeho zefektívnenie.